

PROFESORUL GHEORGHE ȘTEFAN

Vineri, 29 februarie 1980, s-a stins din viață prof. Gheorghe Ștefan. Prin dispariția lui arheologia românească pierde pe unul dintre cei mai străluciți exponenți ai ei din ultimii 50 de ani.

Prof. Gheorghe Ștefan s-a născut la 9 noiembrie 1899 în com. Brătești, jud. Vâlcea. După absolvirea cursurilor la liceul Sf. Sava din București s-a înscris la Facultatea de litere și filozofie obținind licența în filologie clasică.

Remarcat de V. Pârvan pentru calitățile sale științifice și morale, prof. Gheorghe Ștefan este trimis în 1926 să-și completeze pregătirea la Școala Română din Roma. După întoarcerea de la Roma, în 1928, este numit profesor de liceu, predând limbile latina și greaca.

În anul 1939 devine asistent la catedra de epigrafie și apoi la catedra de istorie veche la Facultatea de litere din București. Începând cu 1924, paralel cu activitatea din cadrul Universității, prof. Gheorghe Ștefan lucrează și la Muzeul național de antichități — astăzi Institutul de arheologie. În 1948, este numit titularul catedrei de istorie veche a României, la Facultatea de istorie. Între anii 1950—1953 și 1959—1967 ocupă postul de decan al acestei facultăți, iar între 1952 și 1956 și pe cel de director al Muzeului național de antichități.

În anul 1952 — drept recunoaştere a meritelor sale ştiinţifice — prof. Gheorghe Ştefan este ales membru corespondent al Academiei R. S. România.

Ca profesor, Gheorghe Ştefan a depus în decursul anilor o intensă activitate pentru buna pregătire a elevilor şi studenţilor lui. Beneficiind de o temeinică pregătire ştiinţifică şi inzestrat cu darul expunerilor limpezi, prof. Gheorghe Ştefan a reuşit de fiecare dată să stîrnească interesul cel mai viu pentru lecţiile sale.

Înşuşirilor de dascăl desăvîrşit li se adaugă buchetul calităţilor morale. Fire blindă, liniştită şi înţelegătoare era în acelaşi timp inflexibil în faţa a tot ceea ce ieşea din tiparul relaţiilor drepte dintre semenii săi. Aceste calităţi şi-au pus pecetea pe formaţia multora dintre ucenicii săi, azi profesori la rindu-le sau cercetători ştiinţifici.

Ca director al Muzeului naţional de antichităţi s-a îngrijit nu numai de buna desfăşurare a activităţii muzeale ci şi de organizarea pe teren a cercetărilor arheologice. De altminteri, el însuşi era un arheolog de renume. A efectuat săpături arheologice în obiective preistorice (Căscioarele, Băeşti Aldeni), romane (Barboşi, Drajna de Sus, Adamclisi) şi feudale (Dinogetia — Garvăn).

Învăluit în modestia-i caracteristică a lucrat discret şi cu migală a făurirea unei opere publicistice vaste prin sensul şi semnificaţia ei. Truda sa se reflectă în diferite studii şi rapoarte preliminare, redactate clar, în deplină cunoaştere a monumentelor investigate. Lucrările sale au îmbrăţişat teme dintre cele mai variate. Şi-a aplecat aenţia asupra problemelor arheologice, epigrafice, numismatice şi istorice privind trecutul ţării noastre. Multe dintre concluziile la care a ajuns prof. Gheorghe Ştefan s-au impus ca bunuri ştiinţifice definitiv cîştigate. În activitatea sa publicistică a înţeles ca unele probleme de istorie să fie aduse şi la cunoştinţa publicului larg, prezentîndu-le în articole de popularizare.

Recunoscîndu-i-se meritele didactice şi ştiinţifice, prof. Gheorghe Ştefan a fost decorat cu Ordinul Muncii clasa a II-a şi Meritul Ştiinţific clasa a III-a. El a fost laureat al Premiului de Stat. În anul 1964 i s-a acordat titlul de „profesor emerit”.

Acestor distincţii noi, cei ce ne îndeletnicim cu cercetarea epocilor cele mai îndepărtate ale istoriei patriei noastre le adăugăm acum sincerul regret pentru golul lăsat în arheologia românească prin dispariţia lui.

PETRE DIACONU

LISTĂ SELECTIVĂ A LUCRĂRILOR

Les fouilles de Căscioarele, Dacla, 2, 1925, p. 138—197.

Fouilles de Mănăstirea, Dacla, 2, 1925, p. 385—399.

Armîi protostoriche sulle monete greche, Ephemeris Dacoromana, 5, 1932, p. 123—197.

Nouvelles découvertes dans „castellum” romain de Bărboşi, Dacla, 5—6, 1935—1936, p. 341—349.

Une tombe de l'époque des migrations à Aldeni (Buzău), Dacla, 7—8, 1937—1940, p. 217—221.

Dinogetta I. Risultati della prima campagna di scavi, Dacla 7—8, 1937—1940, p. 401—425.

Raport asupra săpăturilor arheologice de la Dinogetta, ACMI, 1943, Bucureşti, 1944, p. 90—92.

- Un petit trésor de monnaies découvert en Valachie, Dacia, 9—10, 1941—1944, p. 341—357.*
- Monuments inédits de Noviodunum, Dacia, 9—10, 1941—1944, p. 473—483.*
- Scythica, à propos d'un passage de l'Itinerarium Antonini, Balcania, 2, 1944, p. 344—348.*
- O balanță romană din secolul VI e.n. descoperită în Dobrogea, SCIV, 1, 1950, 2, p. 152—162.*
- Contribuții arheologice la cunoașterea dacilor din Dobrogea de nord, Studii și referate privind Istoria României, I, București, 1954, p. 19—40.*
- La legio I Iovia et la défense de la frontière danubienne au IVe siècle de notre ère, Nouvelles études d'histoire, București, 1955, p. 161—167.*
- Un cupitor roman de țigle descoperit la Garvăn, SCIV, 8, 1957, 1—4, p. 339—346.*
- Un milliaro dell'epoca di Diocleziano scoperto a Garvăn (Dinogetta), Dacia, N.S., 1, 1957, p. 221—227.*
- Dinogetta. A Problem of ancient topography, Dacia, N.S., 2, 1958, p. 317—329.*
- Cu privire la forma de muncă în exploatarea minelor de aur din Dacia, AUB, 9, 1960, p. 19—29.*
- Istoria României, I, 1960, p. LIX—LXIX, 577—578, 579—613, 670—671, 775—808 (în colab.).*
- Formarea limbii și poporului român. Apariția primelor state feudale de pe teritoriul țării noastre, București, 1962.*
- Tomis et Toméa. A propos des luttes entre Byzance et Avars à la fin du VIe siècle de notre ère, Dacia, N.S., 11, 1967, p. 253—258.*
- Dinogetta, I. Așezarea feudală timpurie de la Bisericuța — Garvăn, București, 1967 (în colab.).*

